

Vragen en antwoorden

over:

- *omgaan met superieur en agressief gedrag in een groep (1)¹*
- *een goede naam voor onze studie (2)*
- *uiterlijke misverstanden, de wortels van innerlijke misvattingen en groepswork (3)*
- *alle uitingen verwelkomen en niet interpreteren (4)*
- *het in evenwicht brengen van de verstandelijke en emotionele benadering (5)*
- *interpreteren en onderzoeken (6)*
- *de meetbaarheid van de mate van ontwikkeling (7)*
- *de beste tijd, de optimale regelmaat en tijdsduur van sessies (8)*
- *met elkaar praten over en vergelijken van ieders ontwikkeling; het overleggen van een helper met andere helpers (9)*
- *is deze werkwijze de enige of zijn er meer? Wat kan het geloof betekenen? (10)*
- *het overleggen van een helper met andere helpers (11)*
- *het al of niet veranderen van de groepssamenstelling (12)*

*september 1974?
lezing 98A*

“Gegroet. Dit uur is gezegend, dierbare vrienden. Zegeningen voor een ieder van jullie. Zoals ik eerder heb gezegd, dit wordt geen lezing. De bedoeling van deze sessie is om jullie duidelijkheid te verschaffen waar jullie die ook maar nodig hebben, over jullie gemeenschappelijke doel, over alles wat jullie niet begrijpen. En het is van het grootste belang dat niemand van jullie die in dit opzicht onbeantwoorde vragen heeft, aarzelt om zich hier uit te spreken want dit is de gelegenheid om klaarheid te krijgen over alles wat niet duidelijk is. Als je je uitspreekt, zal dat niet alleen nuttig voor jezelf zijn maar het zal iedereen ten goede komen, want de twijfel of vraag die bij jou leeft, waarover die ook maar gaat, leeft mogelijk ook bij een ander.

¹ De nummers tussen () verwijzen naar de vragen waarin het onderwerp aan de orde komt.

....n.v.... = niet verstaanbaar (Noot redactie)

Maar laat ik eerst nog iets zeggen voordat we aan de vragen voor dit specifieke doel gaan beginnen. Laten we allemaal beseffen wat het doel van deze algemene groepsbijeenkomsten is – in feite wat het doel van dit hele pad is, want voor ieder van jullie is het doel tweeledig. Het ene doel is je eigen ontwikkeling en groei en ontplooiing. En het andere is dit: door die te realiseren leg je (in ruimer verband) de echt stevige basis voor dit werk, voor dit kanaal, voor deze leringen, voor deze manier van werken. Want er is niets anders dat een bewijs voor de wereld kan zijn en daarom tot nut van anderen die na jullie komen. Geen concept, geen waarheid die ooit werd verkondigd kan dit ooit bewerkstelligen, immers ieder idee, iedere leerstelling ongeacht hoe waar die misschien ook is, kan altijd in twijfel worden getrokken. Er kunnen altijd twee meningen over bestaan. Je kunt het er al of niet mee eens zijn. Maar dat gaat niet wanneer het op het eigenlijke werk, het jezelf ontwikkelen aan komt. Dan is er geen plaats voor discussie en wordt het volslagen onbelangrijk of het de ene algemene waarheid of wet of het ene kosmische beginsel is waar je in gelooft of een andere. Jij ziet misschien een aspect van de waarheid en een geheel tegenovergestelde mening bevat mogelijk een ander aspect. Geen enkel onder-richt blijft daarom vrij van leerstellingen (en ze hoeven zoals ik zei helemaal niet dogmatisch te zijn), kan ooit echt doeltreffend zijn, kan ooit echt tot stand brengen wat dit werk tot stand kan brengen als je er je krachten aan geeft.

Je hebt daarom een dubbele verantwoordelijkheid – ten opzichte van jezelf door de gelegenheden te baat nemen die dit pad je biedt, die deze manier van werken je biedt, en ten opzichte van alle anderen die na je komen, door de ene en enige waarheid van waarheid te verschaffen waarover niet te redetwisten valt. Deze ontplooiing en innerlijke groei kan alleen maar tot stand komen door jezelf helemaal leeg te maken, want dat is de enige basis op grond waarvan je met goed gevolg waarheid die van buiten komt in je kunt opnemen. Alles wat over emoties die niet met de uiterlijke waarheid overeenstemmen heen wordt gelegd, kan nooit goed voor jou en daarom ook voor anderen zijn ongeacht hoe vast je er rationeel in gelooft. Jullie weten dat.

Laten we dus allemaal vastbesloten zijn om op het enige doel, het belangrijkste doel af te koersen en dat is je eigen ontwikkeling. En er is maar een manier waarop je dat kunt doen - door je emoties te leren - kennen en hun diepere betekenis te herkennen. Het is een lange en soms pijnlijke weg maar de pijn staat in geen verhouding tot de

vreugde en de vrijheid die je ten deel kunnen vallen. Er is speciaal in het begin niemand die niet van die perioden heeft waarin hij weerstand voelt tegen juist datgene wat we hier bespreken. Het enige wat je te doen staat, is daarom deze weerstand te erkennen in plaats van erover te redetwisten.

Het groepswerk dient om het volgende doel te bereiken: je vooruit te helpen bij je werk aan je eigen persoonlijke beelden. Deze beide activiteiten kunnen niet conflicteren – of je nu hetzelfde onderwerp bespreekt dat je in je persoonlijke sessies over beelden aansnijdt of dat het onderwerp op dat moment een heel ander is. Het doet er niet toe wat er naar boven komt, het kan nooit met je persoonlijke werk in botsing komen. Integendeel. Als je je van binnen verstoord voelt, is dat goed mits je beseft wat je met deze emotie kunt doen. En er is slechts een ding dat je ermee kunt doen en dat is het inbrengen bij je helper, er zelf naar kijken. Wees niet tevreden met een vluchtige, oppervlakkige uitleg van je kortstondige verstoring maar neem de moeite en gebruik hem door dieper te gaan, door dat gevoel te onderzoeken. En het kan niet anders of je komt met een nieuw en heel bevrijdend antwoord – maar alleen als je er niet voor terugdeinst om juist dat werk te doen. Niemand vraagt van je om jezelf in het openbaar bloot te geven. Dat weten jullie. Maar laat je emoties naar buiten komen en gebruik je tijd voor dit doel en voor geen ander, en doe dit op een constructieve manier. Ideeën verzamelen kun je elders doen. Het doel van dit groepswerk is om je emotionele reacties los te wikkelen en je je meer bewust van ze te maken.

Ik zal graag vragen beantwoorden die gaan over wat ik hier net heb gezegd of over iets anders dat met ons onderwerp te maken heeft als iets nog niet helemaal duidelijk is. Maar laat ik eerst dit nog zeggen – en dit is nog een belangrijke raad die jullie eigenlijk nooit zouden moeten vergeten: een tijdelijke wrijving in een groep – in elke groep – is onvermijdelijk. Het hangt er alleen van af wat jullie ermee doen. Wil je ermee omgaan zoals die talloze mensen doen die niet het voorrecht hebben om een pad als dit te volgen? Zij zouden zich in hun gedrag op de werkelijke of vermeende fout van de ander concentreren. Ja, je kunt de fout zien maar wanneer je verstoord raakt, ga dan op zoek naar die factor in jezelf die zulke gebeurtenissen die pijnlijk voor je zijn, aantrekt. En ik verzeker jullie, vrienden - en sommige van jullie zullen het met deze bewering eens zijn – dat als je dat doet, de pijn onmiddellijk zal verdwijnen hoewel je de fout van de ander nog steeds

blijft zien. Vergeet nooit dat dit een onderdeel van het groepswork is en als jullie dit eerlijk, oprecht op deze manier doen, zullen de fricties stapstenen voor jullie blijken te zijn. Ze zullen een medicijn zijn; ze zullen aan jouw groei en daarom ook aan de groei van de ander die hierbij is betrokken, bijdragen.

En nog iets. Wanneer iemand iets naar buiten brengt, zelfs als iemand iets niet fijn vindt of iets met een helper wil veranderen of misschien van groep wil wisselen, als zulke verlangens worden geuit hoeft niemand zich daardoor gekwetst te voelen. Zulke kwetsingen zijn kinderlijk en zijn in een groep als deze niet op hun plaats. Door het voor je te houden en met je mee te dragen doe je jezelf en de ander geen goed, dus zeg het. En je hoeft niet bang te zijn om iemand pijn te doen als je een andere opzet, een andere combinatie wilt. Dat is dan weer een beproeving voor jezelf – hoe je daarmee omgaat - en een beproeving voor beide partijen die daarbij zijn betrokken – voor de ene die misschien een verandering wil en twijfelt of hij het wel naar buiten zal brengen en voor de andere waarvan verondersteld wordt dat hij daardoor gekwetst zal worden. Deze dingen gebeuren. Ze zullen blijven gebeuren en jullie zullen er allemaal te eniger tijd mee te maken krijgen. Houdt dit alsjeblieft in gedachten. En nu zal ik heel graag alle vragen beantwoorden. Het kunnen vragen zijn over iets wat nog niet helemaal duidelijk voor je is. Ik neem aan dat het voor sommige vrienden hier misschien niet helemaal helder is wat ik als suggestie, als idee over dit groepswork zei. Dus zeg wat je te zeggen hebt, vrienden!"

Omgaan met superieur, agressief gedrag in een groep

VRAAG (1): Ik voel dat sommige leden van de groep zich op een bepaalde manier agressief en superieur gedragen en dat drukt degenen weg en onderdrukt ze die meer het probleem van zich minderwaardig voelen hebben en verlegen en stil zijn en daarom niet kunnen zeggen wat ze eventueel zouden willen zeggen omdat ze ...(schijnt het juiste woord niet te kunnen vinden). Zou U hierover iets kunnen zeggen?

"Ja, dat zal ik graag doen. Je zult in elke groep met verschillende persoonlijkheden veel manieren hebben...(sorry, maar er flikkert hier iets; is het mogelijk om hier iets aan te doen? Het werkt storend. [Het gaat waarschijnlijk om een kaars.] Iemand zegt dat hij hem uit zal doen.

en de Gids zegt: "Ja graag. Is dat goed voor jullie, vrienden?" *Ja, dat is goed.*) Welnu, in elke soort groep heb je verschillende persoonlijkheden en dat niet alleen, verschillende mensen zullen op precies dezelfde stroom heel verschillend reageren. Met andere woorden, dezelfde stroom zal in een in uiterlijke zin agressief en zich superieur gedragende persoon een dergelijk gedrag oproepen en bij een ander type persoonlijkheid een verlegen en terugtrekkende en naar binnen gerichte reactie teweegbrengen. Aangezien jullie allemaal met dit werk bezig zijn, zullen beide uitersten voorkomen en dat moet ook en ze dienen in het persoonlijke werk behandeld te worden, en dit gebeurt ook met iedereen die zijn werk serieus neemt. Maar niemand van jullie zou moeten verwachten dat de uiterlijke verandering direct komt. En in feite is het zo dat als zo'n uiterlijke verandering heel erg snel zou komen, je er niet zeker van zou kunnen zijn dat het een werkelijke, echte verandering is. Het duurt lang voordat je de innerlijke oorzaken van welke vervormde reactie dan ook herkent, of het nu om het ene of het andere uiterste gaat, voordat een verandering kan optreden. De verandering moet heel geleidelijk gaan. Ik zou willen zeggen dat jullie er eigenlijk allemaal begrip voor moeten hebben dat een verandering langzaam gaat en dat jullie hierbij enige wijsheid betrachten. Als je een reactie niet aangenaam vindt, denk je misschien dat precies dezelfde onveiligheid die je zelf misschien voelt, de factor is die bijdraagt aan zulke naar buiten toe optredende superioriteit of agressiviteit.

En wat er, als je in de geest van deze leringen werkt, dus gedaan dient te worden is het volgende: Laten we aannemen dat de verlegen, teruggetrokken persoon zich door de extraverte en superieur lijkende manieren van de andere persoon onderdrukt voelt. Zoek dan dat deel in jezelf waar je net zo superieurachtig en agressief zou willen zijn, maar **die** je vanwege andere persoonlijke trekken onderdrukt; en als je dat deel in jezelf ontdekt, zul je je er niet langer druk over maken. Je zult het gedrag waarnemen, je zult er een oordeel over hebben, je zult beseffen dat de ander wat verstoord is maar je zult verdraagzaam worden en je zult je er niet persoonlijk door aangevallen voelen. Evenzo zal de andere persoon die op deze manier reageert zich langzaam bewust worden van het effect van zijn of haar eigen gevoelens van onveiligheid, die op de andere manier worden overgecompenseerd en zal proberen om zijn of haar manier wat te matigen, zelfs voordat het innerlijke, volledige begrip er kon zijn en oplossingen konden worden gevonden zodat je elkaar halverwege tegemoet komt. Maar als ieder er gewoon op zijn eigen manier mee omgaat en alleen maar een oordeel over de ander

heeft en de manier van doen van de ander alleen maar niet leuk vindt, zul je nooit begrijpend tot elkaar komen en zul je ook niet in jezelf de innerlijke kern vinden van datgene wat op zo iets reageert. Begrijp je dat? Is het antwoord duidelijk?" (Ja.)

"Dit is geen vermaning voor wie het ook maar betreft. Dit is alleen een algemene objectieve raad want zulke dingen kunnen gebeuren en zullen steeds weer gebeuren en dat geldt bepaald voor iedereen, niet iemand in het bijzonder. Dus wanneer je je ergens druk over maakt, breng het dan op bij je helper. Bespreek je reacties van alledag. In mijn algemene sessies zeg ik het steeds weer; er is praktisch geen sessie waarin ik het niet zeg. En er wordt altijd aan voorbijgegaan; het wordt altijd in veel gevallen vergeten. Deze kleine dingen waar je je zo druk over maakt; wanneer je iets tegen de ander hebt maar dat gaat niet op een kalme, vrije manier, dan maak je je er druk over. Als het je bezig houdt moet er iets in jou zijn, en dat is wanneer je werk echt constructief wordt, wanneer er echt iets met jezelf gebeurt en je daarom ook in algemene zin in harmonie met je medewerkers in de groep komt.

Is er nog een andere vraag met betrekking tot dit specifieke onderwerp? (pauze) Goed dan gaan we naar de volgende vraag. Maar laat me er nog een ding aan toevoegen. Dat wil niet zeggen dat een van de twee uitersten wordt vergeven; het is geen kwestie van vergeven, het is een kwestie van begrijpen. En het ene uiterste hoeft niet beter te zijn dan het andere voor zover het het innerlijk van de persoon betreft en daarom voor zover het het effect op het onderbewuste van de andere persoon betreft, zelfs als de uiterlijke manieren van doen soms rustiger en meer ingehouden zijn. Het is niet zo dat het ene beter zou zijn dan het andere. Veel zaken dragen ertoe bij dat een afwijking in het ene geval duidelijker zichtbaar wordt en in een ander geval minder duidelijk. Je zult dit in zijn essentie alleen begrijpen door uit te vinden wat jou raakt en waarom het je raakt en wat de gevoelige snaar in jezelf is."

De vlottere spreker belet de verlegen spreker soms om zijn woordje te doen. Ik bedoel dat hij alle tijd neemt en de ander dan maar moet zitten en zich niet kan uiten.

“Ja, het is goed om dat punt naar voren te brengen en er dient zeker aandacht aan te worden geschonken – dat er niet één overheersende spreker dient te zijn. Dat is zonder twijfel niet goed en de anderen die

het moeilijker vinden om veel te praten zouden aangemoedigd moeten worden. Dat is heel erg waar. Dat is een goed punt, ja."

Op onze bijeenkomsten wordt natuurlijk een deel van de tijd besteed aan de administratie, zakelijke dingen of hoe we dat ook willen noemen.

"Ik denk dat jullie zullen ontdekken dat jullie daar nu minder behoefte aan hebben. De noodzaak daartoe zal minder worden. De zaken beginnen te lopen en een enkele keer zal er zich iets aandienen dat niet teveel tijd vraagt zodat jullie in je groep ook in staat zullen zijn om de maximale hoeveelheid tijd aan dit werk te besteden. Wilde je dat vragen?"

Dat is inderdaad wat ik wilde vragen. En ook(n.v.). Maar omdat het niet heel veel vaker zal voorkomen, hoeven we het hier niet te bespreken.

"Er kan zich zo nu en dan iets aandienen; dan zul je het kunnen laten voor wat het is; het is iets dat niet heel veel tijd kost, maar je zult het wel zien. In een groep als deze kost het altijd wat tijd voordat iedereen z'n draai heeft gevonden maar als dat is gebeurd, lopen de dingen vanzelf veel soepeler tenzij er zich een nieuwe kwestie aandient, en dan kan die opgepakt worden wanneer hij opkomt. Maar de eerste twee jaren was het natuurlijk iets anders. Het was allemaal nieuw en er kwamen veel nieuwe taken bij en verschillende zaken moesten worden aangepakt, maar dat zal minder worden. En ik zou tussen twee haakjes hier willen voorstellen dat wanneer er iets opkomt wat de hele groep aangaat, jullie altijd zo nu en dan een bijeenkomst van alle drie groepen samen kunnen organiseren, voor zulke echt belangrijke doeleinden als er een belangrijke verandering is waarover dient te worden nagedacht of die noodzakelijk is of wat het ook is. Gewoon groepswork is één ding en dit zou iets anders zijn."

Een goede naam voor onze studie

VRAAG (2): Wanneer ik probeer uit te leggen met welke studie ik bezig ben, lijkt het wel of ik er geen naam voor kan vinden. Zou u me kunnen helpen en een suggestie voor een mogelijke naam kunnen doen?

"Ja, ik denk dat mijn vrienden hier begonnen zijn met het idee te lanceren om dit te formuleren en er woorden aan te geven. Het zal mis-

schien wat tijd en moeite van de meeste van jullie vragen, maar wat je in de tussentijd kunt zeggen is dat je studie gaat over zelfontwikkeling op een psychologische en metafysische grondslag waarbij de psychologische aard van het individu met de universele, kosmische waarheid wordt verenigd. Ik denk dat dat als antwoord voor iedereen die niet echt hevig geïnteresseerd is en bij wie het niet zinvol is om er dieper op in te gaan voldoende zou zijn. Maar als de ander geïnteresseerd raakt, kun je er dieper op ingaan.” (*Zou het verkeerd zijn om te zeggen dat het om hogere metafysica gaat?*) “Ik zou gewoon metafysica zeggen. Ja, er zijn verschillende richtingen in de metafysica. Tegenwoordig denken veel mensen wanneer ze het woord metafysica horen automatisch aan het nieuwe denken, maar dat is niet de enige richting in de metafysica. Ik denk dat je in de eerste plaats kunt wijzen op het verenigen van metafysica met de psychologische ontwikkeling en dat dat in algemene zin echt een goede samenvatting is.”

Uiterlijke misverstanden, de wortels van innerlijke misvattingen en groepswork

VRAAG (3): Het lijkt alsof er veel nadruk op het uiten van emoties wordt gelegd. Mij lijkt het dat emoties veel met liefde en haat te maken hebben. Maar er zijn nog andere dingen die afgezien van gevoelens liefde en haat maken tot wat ze zijn. Ik denk dat een misverstand of een misvatting er soms verantwoordelijk voor kan zijn. Denkt U dat het tegen het doel van het werk ingaat om te proberen misverstanden of een verkeerd begrip op te helderen zodat de dingen die iemand haat of waar iemand ten onrechte van houdt in een juist perspectief kunnen worden geplaatst.

“Laat ik proberen je op de volgende manier te antwoorden. Ik heb verschillende dingen te zeggen. In de eerste plaats zijn liefde en haat niet de enige emoties in de mens. Er zijn nog een heleboel andere, of laten we zeggen dat er redenen, innerlijke redenen zijn waarom iemand liefheeft of haat. Zo zijn er jezelf belangrijk vinden, de behoefte aan goedkeuring, angst, eigenzinnigheid. Er zijn allerlei andere emoties, dus we kunnen dat niet te eenvoudig voorstellen met liefde en haat want je dient altijd dieper te gaan en te vragen waarom liefde, waarom haat. Wat je verder zegt over misvattingen is helemaal waar. Misverstanden, misvattingen en verkeerde conclusies bestaan en vormen de

verwarring van deze wereld. Daar ben ik het met je eens maar de innerlijke, onbewuste misvattingen hebben een veel krachtiger uitwerking dan het uiterlijke misverstand. Daarom zijn we bij dit werk bezig om bij ieder individu het innerlijke misverstand, de innerlijke misvatting naar boven te halen. Het is één ding als twee mensen als gevolg van een misverstand het niet eens zijn of ruzie hebben. Dat zou open tussen deze twee mensen besproken dienen te worden en elk van beide zou zijn gezichtspunt duidelijk dienen te maken zodat alle misverstanden opgehelderd worden. Dat is heel juist. Dat kan ik niet sterk genoeg aanbevelen. Maar dat heeft niets met het groepswerk te maken.

Wat het groepswerk betreft, er is heel veel werk nodig voordat je bij de wortels van de echte misvatting komt. En als je te vlug met het juiste antwoord komt, zullen je onbewuste angsten om bij je misvatting te komen zoals die werkelijk onder de verstandelijk juiste opvatting sluimert, worden verborgen, ze zullen zelfs dieper verborgen worden; daarom is het doel van dit groepswerk niet zozeer om een misverstand bij een conflict uit de weg te ruimen. Je zou je daar zelfs niet mee moeten bezighouden, want het gaat er niet om dat je elkaars ideeën begrijpt. Het gaat er veel meer om dat je leert jezelf te begrijpen. En als je er op deze manier mee omgaat, zul je beseffen dat alleen door jezelf te begrijpen je in staat zult zijn om de ander echt te begrijpen, ongeacht hoe zeer je het met de ander eens bent over een denkbeeld of idee op het meer aan de oppervlakte gelegen niveau.

Dan is er nog iets dat ik als antwoord op je vraag moet zeggen. In wat je zegt, schuilt een misverstand en een heel belangrijk misverstand – en dat is dat je denkt dat iemand de ander op een of andere manier haat of liefheeft...” (*Mag ik hier iets op zeggen?*) “Ja.”

Ik bedoelde niet het haten of liefhebben van iemand of iets. Ik had het over liefde en haat in de abstracte zin in deze zogenaamde te sterke vereenvoudiging. Ik bedoelde eenvoudigweg dat onze emoties uiteindelijk hun uitdrukking in liefde of haat vinden.

“Ja, maar je moet heel, heel erg diep gaan om bij deze eenvoudige indelingen te komen en dan zijn er nog veel diepere lagen waarom je lief hebt **en** waarom je haat. Zie je, dat is niet de diepste laag – de liefde of de haat – absoluut niet. Daar zit nog veel onder. Met andere woorden, de liefde of de haat is al een gevolg van een innerlijk misverstand.” (*Daar heb ik het over, het gevolg.*) “Maar je kunt geen

helderheid scheppen als je niet deze dieper gelegen lagen bereikt, en heel weinig vrienden zijn zover. Heel veel uitgebreid, persoonlijk werk is nodig voordat je dat punt bereikt. Daarom is het zo dat je niet vanwege een misverstand of een uiterlijke opvatting in jezelf haat koestert of lief hebt maar veeleer door een misverstand in een innerlijke, onbewuste opvatting. En dit is wat we het werk aan beelden noemen. En teneinde daarbij te komen, hoe meer iemand de mogelijkheid heeft om zijn emoties te laten zien zonder het idee te hebben dat hij kan worden bekritiseerd of beoordeeld, des te meer succes het werk zal hebben. Dat is de ruggengraat van het persoonlijke werk. Wanneer het persoonlijke werk tussen een helper en iemand die zichzelf wil vinden echt succes heeft, wanneer het gezamenlijke werk succes heeft, zal een van de belangrijke fasen zijn geweest dat de persoon naar zijn helper kon komen in het besef dat 'ik hier niet word beoordeeld. Hier kan ik mezelf onthullen in het volle vertrouwen dat ik niet word bekritiseerd en gecorrigeerd voor welke fout, voor welke verkeerde reacties en voor welke stompzinnigheid in mijn onbewuste ook'. En jullie hebben in je onderbewuste allemaal stompzinnigheden. Excuseer mijn manier van uitdrukken maar dit is het onvolwassen, kinderlijke zelf. En als je dit kunt laten zien en niet het gevoel hebt dat er iemand is die je uitlacht of corrigeert, dan zal het werk vrucht dragen.

En hetzelfde principe zou voor alle betrokkenen in de groep dienen te gelden – dat iedereen zich vrijelijk kan uiten en naar buiten brengen wat grotesk is zonder dat er direct een oordeel over wordt geveld in de zin van: 'dit is verkeerd en dat is juist'. Denk daar op zo'n moment zelfs niet aan. De tijd zal komen dat je er klaar voor bent om het juiste beeld in je op te nemen maar als dat te snel gebeurt, is dat erg schadelijk. En het is heel erg in strijd met het doel van het uiten van ongerijmdheden, van de onvolwassenheden, van de discrepanties. Dan moet er het volledige vertrouwen heersen: 'hier kan ik vrij zijn, zonder censuur'. Je censureert al genoeg in jezelf en dat vormt al genoeg hindernissen; en met dit gemeenschappelijk doel in deze groep zouden jullie allemaal duidelijk dienen te begrijpen dat niemand in het minste of geringste de indruk zou moeten wekken van kritiek op de ander te willen leveren. En jullie zouden, ieder bij zichzelf, dienen na te gaan: 'geeft mijn reactie, zou mijn reactie door de anderen op enigerlei wijze verkeerd kunnen worden begrepen, zelfs als ik dat niet bedoel dat ik kritiek zou hebben op iets wat bij de ander naar buiten komt, dat ik hem corrigeer, dat ik kritiek op hem heb?' Als je die innerlijke houding

hebt, zal dat een vrijheid zijn die de ruimte geeft om alles naar buiten te laten komen. Begrijp je dat?” (*Ja, dank U.*) “Zijn er in dit verband nog andere vragen?”

Alle uitingen verwelkomen en niet interpreteren

VRAAG (4): Ja, betekent dat ook dat als iemand, laten we zeggen over een bepaalde fout heeft gesproken en iemand anders zou zien: 'dat zou wel eens dat kunnen zijn' en tegen de eerste persoon zou zeggen: 'het lijkt me dat je' bijvoorbeeld laten we zeggen 'teveel trots of schuldgevoel hebt' of wat dan ook. Is dat goed?

“Nee, dat is niet goed. Dat zou je niet moeten doen. Je zou niet moeten zeggen: 'oh, dit is trots' of 'oh, dit is dit' of 'dit is dat' want dat kan zelfs als je het bewust weet, onderbewust tenminste kan de ander onmiddellijk..... zijn onderbewuste voelt misschien: 'dit is censuur; het is trots; ik moet niet trots zijn'. Je vecht dan voortdurend tegen je trots, tegen al je tekortkomingen. Laat de ander dus met jouw bewuste zelf samenwerken dat wil zoeken en niet, zelfs niet met de beste bedoelingen, met de vinger wijst. Verwelkom alles wat naar buiten komt – jij met je medemensen in de groep – verwelkom het; hoe grotesker, hoe groter de fout, verwelkom deze – jullie hebben die allemaal; iedereen heeft iets van wat de anderen ook hebben. Jullie weten dat. Ik heb het nog een keer gezegd en ik zal het weer zeggen.”

U zei net 'verwelkomen' maar niet interpreteren. Ik geloof niet dat dit helemaal helder voor me is. Maar hoe zouden die anderen in de groep met woorden kunnen antwoorden wanneer iemand zijn innerlijke emoties de vrije loop laat – luisteren of een soort van....

“Luisteren en misschien proberen om een manier aan te geven om dieper te gaan en te kijken waarom dat zo is. Geen interpretatie. Interpretaties zijn gevaarlijk. Ze kunnen juist zijn, ze kunnen verkeerd zijn en ze kunnen half waar zijn. En dan is er nog iets anders dat hierbij een rol gaat spelen, dierbare vrienden: zelfs als de interpretatie juist is, als de ander het zegt, ben je mogelijk nog niet klaar en bereid om het te aanvaarden. Je bent je daar niet van bewust maar als je het zelf naar boven brengt, is het jouw ontdekking en je komt dan met hetzelfde, hetzelfde geval, misschien een beetje anders verwoord, maar dan zou het jouw ontdekking zijn. En het zou daarom jouw overwinning zijn. Dat

zou aangemoedigd en begrepen moeten worden. Daarom kan een interpretatie die te vroeg komt veel meer schade aanrichten dan goed doen, zelfs als hij juist is. Zo leren jullie allemaal: jullie maken allemaal fouten. Geen enkele fout is een ramp. Niemand van jullie is de enige die fouten maakt. Iedereen heeft zijn eigen huismerk bij het maken van fouten. Bij sommigen valt het meer op. Dat betekent niet dat de ene fout ernstiger is omdat hij voor meer mensen zichtbaar is dan de fouten die ieder van jullie maken die minder opvallen.

Wees dus alsjeblieft verdraagzaam ten opzicht van elkaar, werk samen in het begrijpen hiervan. Jullie zullen nog heel veel meer fouten maken, ieder van jullie, op vele manieren, niet alleen persoonlijk maar ik bedoel ook bij dit groepswerk. Maar steun elkaar in plaats van je persoonlijk beledigd te voelen. Jullie zullen zien --- om terug te komen op wat naar voren is gebracht, en ik ben erg blij want het is heel constructief om deze zaken hier te bespreken; in feite was dit de bedoeling: dat jullie dit nieuwe werkseizoen met wat meer helderheid zouden beginnen. En veel zaken kunnen dan misschien worden rechtgezet – jullie zullen zien dat wat er ook maar naar buiten komt de kans zou moeten krijgen om zich te ontvouwen en misschien zou de ander een beetje gestimuleerd mogen worden zodat hij verder zoekt waarom – waarom dit zo is, want er zit altijd (ik moet mezelf weer herhalen) een ander waarom achter en nog een ander en nog een ander totdat er geen ander waarom meer is. En dan zul je het weten omdat je dan het volledige antwoord zult voelen en dat is alles wat dit zou moeten zijn.”

Zou het meer over onszelf onthullen wanneer we deze gevoelens, deze emoties die we hebben opzoeken dan ze op schrijven?

“Het is allebei goed. Het ene is geen vervanging van het andere; en het hangt ook van de persoon af. Je kunt jeopschrijven.... je zou in feite als je de mogelijkheid hebt je emoties in je dagelijkse terugblik kunnen opschrijven en deze meenemen naar degene met wie je aan je beelden werkt, naar je helper en wat je dan in de groep wilt bespreken, dat is aan jou om te bepalen, dat kun jij beoordelen; jij kunt datgene openbaar maken wat goed voor je voelt, wat naar jouw gevoel in dat specifieke gesprek thuishoort. En zowel in het persoonlijke werk aan je beelden als in het groepswerk laat je jezelf zien door je uit te spreken. Het ene kan geen vervanging voor het andere zijn want bij elke wijze van communiceren wordt om het zo te zeggen een andere facet van de persoon

aangesproken zodat het jezelf laten zien makkelijker kan plaatsvinden. Het is een aanmoediging om het onderbewuste wat te doen ontspannen.”

Zou dit voor het groepswerk gelden?

“Ja, en ook in het persoonlijke werk aan beelden waarbij je natuurlijk meer in details treedt.”

Waarom ben ik opgehouden met mijn vicieuze cirkel te zien? Vroeger kon ik hem heel duidelijk zien. Ik kon dingen herkennen. En dat gaat nu niet meer.

“Nou, dat is een heel natuurlijk gebeuren. Naarmate je voortgaat op deze ontwikkelingsweg, herken je iets; je ziet praktisch voor je geestesoog een vicieuze cirkel of een stroom of een neiging of een beeld of wat het ook is, en dan ga je verder met andere dingen en de oude herkenning vervaagt een beetje. Daar zou je je niet te druk over hoeven te maken. Het betekent niets. Het betekent alleen dat je verder gaat naar iets anders. Maar de herkenning die je had, sluimert in je en kan wanneer de tijd rijp is, worden gebruikt om met de volgende herkenning te worden verbonden. Dat is geen verontrustend iets.”

In evenwicht brengen van de verstandelijke en de emotionele benadering

VRAAG (5): In de lezing zelf lijkt de verstandelijke benadering overheersend te zijn, in de sessies ook. Hoe kun je helpen te ontspannen of die overheersende factor los te laten en te zakken...?

“Ja. Ja. Dit is een heel goede vraag. Veel mensen hebben dat probleem natuurlijk. Dat is een kwestie van training. Zie je, je moet niet vergeten als iemand moeite met de toegang tot zijn emoties heeft, hij (soms misschien zelfs bewust maar soms meest onbewust) zijn hele leven getraind heeft om bij zijn emoties vandaan te komen. Er is op het ogenblik een fundamentele angst voor ze die gebaseerd is op een in zichzelf verkeerde conclusie. Wanneer je nu je eerste schreden op dit pad zet en je ontdekt dat dit een moeilijkheid is, kun je misschien in sommige gevallen beginnen met te bedenken ‘wat betekenen emoties voor mij?’ En probeer dan eerlijk te denken, niet in de zin van wat je verstandelijk beeld daarvan is maar vanuit je eigen ervaringen: Wanneer

je, toen je een kind was emoties had, wat waren toen je ervaringen? En je zult gewoonlijk in een geval zoals dit waarbij het moeilijk is om bij de emoties te komen, ontdekken dat de emoties iets slechts waren toen je kind was. Er zaten nadelen aan vast. Ze bezorgden je problemen, moeilijkheden, in sommige gevallen straf of niet vervulde liefde en droefheid, een gevoel van buiten gesloten zijn.

Dus op een of ander moment vormde je (ik spreek hier niet persoonlijk, dit is iets algemeen) in jezelf – gedeeltelijk bewust, gedeeltelijk onbewust (wat maar het geval was) – de intentie van ‘geen emoties meer’; ik moet ze in de gaten hebben zodat ik geen pijn gedaan word.’ En met zo’n conclusie ga je dan door het leven en hanteer je het leven op die manier. Een tijdje lijkt je er aardig succes mee te hebben maar je hebt nooit beseft hoe weinig succes je in feite had. Je komt deze intentie die je vormde een keer tegen – en je hoeft je niet precies te herinneren hoe en wanneer dat gebeurde, het is niet een eenmalige beslissing die je misschien als kind of als tiener nam. Het is iets dat geleidelijk tot stand kwam, door de ervaring die je had, maar het is voldoende dat je deze ervaring weer ophaalt – wat emoties voor jou als kind betekenden. En als je daar bij kunt komen, dan kun je in je sessies over beelden uitzoeken wat je verkeerde conclusies waren die dat zo bewerkten, dat je jezelf om het zo te zeggen eenzijdig ontwikkelde, dat je verstandelijke aanpak zich sterker ontwikkelde dan je emotionele. En als je dat eenmaal in de gaten hebt, zul je zien dat er vanzelf een opening komt zodat je bij je emoties kunt komen.

Dus de meest directe aanpak op deze manier is de beste, en door heel direct te zeggen...ik bedoel gewoon, ga naar die factor die je in de weg staat, wat je in de weg staat is de emotionele aanpak, het vermogen om je emotioneel te openen. Zoek dus naar het waarom. Wat waren de emoties die je je herinnert? En als je jezelf op die manier traint en zo in conditie brengt, zul je na een tijdje in jezelf een evenwicht tot stand brengen zodat je niet eenzijdig meer zult zijn en dat zal je de gelegenheid geven om te beseffen dat je conclusie kinderlijk en verkeerd was. Emoties zijn niet slecht en niet goed. Ze zijn beide: ze kunnen goed of slecht zijn, dat hangt af van de omstandigheden. En dat zal in je werk het vermogen ontwikkelen om te voelen en diep in je emotionele reacties te graven.

VRAAG: Ik heb juist over dit onderwerp een soortgelijke vraag. Lijkt het uit wat U zegt niet dat als we de benadering met ons verstand, met ons intellect, wat mij ten opzichte van emoties een evenwicht brengende kracht lijkt, uitschakelen dat we net

zo onevenwichtig bezig zijn als wanneer we onze emoties niet mee laten doen.

“Nee, mijn beste. Als iemand om een of andere reden zijn rechterbeen oneindig veel vaker heeft gebruikt dan zijn linkerbeen – hij plaatst er meer gewicht op, hij gebruikt het meer, hij verwaarloost de spieren van zijn linkerbeen – na een tijdje zal zijn linkerbeen atrofiëren, de spieren zullen een beetje atrofiëren. Het been zal dunner en zwakker worden. Welnu, wat zou er om het evenwicht weer te herstellen dienen te gebeuren? Het linkerbeen zou tijdelijk vaker moeten worden gebruikt dan het rechter om goed te maken wat gedurende een lange tijd werd verwaarloosd, totdat het linkerbeen het rechterbeen had ingehaald, en pas dan kan er een evenwicht worden bewerkstelligd. Hetzelfde gebeurt hier: waar emoties tientallen jaren zijn verwaarloosd of op een verkeerde manier zijn gebruikt – en ik spreek slechts over één leven – dient de nadruk tijdelijk wat meer op hen te liggen zodat je je denkproces op een goede manier kunt gaan gebruiken, zonder dat je de emoties weer naar de achtergrond drukt. Wanneer dan voldoende is geuit, genoeg is ontwikkeld, genoeg naar boven is gekomen dan kan je verstand één met je emoties worden maar als dat te snel gebeurt, zal er nooit een evenwicht tot stand komen. Snijdt dat hout voor je?”

Dat doet het en het is precies wat ik duidelijk probeer te maken en wat ik zou willen herhalen. Is het evenwel niet mogelijk – aangezien U de tijdsfactor noemt – dat sommige mensen zich in een evenwichtstoestand kunnen voortbewegen waarbij ze met beide benen, met beide het verstand en de emoties functioneren?

“Dat is zeker mogelijk maar ongelukkigerwijs is dit heel..... zie je het andere uiterste bestaat ook. Er bestaat ook een categorie mensen die hun emoties in een verkeerd uiterste overspannen en hun verstand niet gebruiken hoewel het buitengewoon intelligente mensen kunnen zijn maar ze passen hun intelligentie niet toe op hun eigen emotionele reacties. Met andere woorden, hun verstand gaat een kant op en hun emoties gaan een geheel andere kant op, en overstemmen hun verstand – ze zijn overweldigend. Maar de twee gaan niet samen, en ze moeten geïntegreerd en een geheel worden. Daarvoor is het onderzoeken van de emoties, van hun zin en betekenis noodzakelijk.”

VRAAG: Is bij iemand die een linkerbeen heeft dat sterker is dan het

rechterbeen het verwoorden en een conceptuele sleutel voor deze mensen noodzakelijker dan in het andere geval?

“Nee, nee. Je bedoelt als de emotionele vermogens sterker zijn ontwikkeld dan de verstandelijke vermogens?” (Ja.) “Nee, want waarom bestaat in dit geval deze onevenwichtigheid? Omdat de zin en de betekenis van het emotionele niet worden begrepen. De emoties gaan wild tekeer en de persoon is zich niet bewust van de reden waarom, wat daaraan ten grondslag ligt. Ze gaan gewoon hun gang zonder dat ze worden begrepen. Ik zou op dit punt iets naar voren willen brengen. Kijk, vrienden, er bestaat een enorm misverstand door te denken dat in dit soort werk, wanneer je je emoties onderzoekt je je verstand of denkvermogen verwaarloost. Het is precies andersom. Door je van je emoties bewust te worden, door ze onder ogen te zien, door jezelf te bevragen voor wat betreft hun strekking en betekenis, en door dieper gaande overwegingen gebruik je je verstand maar je gebruikt dit overwegen en dit verstand voor je emoties in plaats van voor algemene denkbeelden. Dat laatste houdt in dat je voor je emoties wegloopt. Denk niet dat je door je van je emoties bewust te worden je verstand verwaarloost. Dat is helemaal niet waar. Je verwaarloost het denken en het beschouwen niet, helemaal niet. Maar het hangt er wel vanaf in welke richting het denken gaat. Gebruik je dat denken dat misschien bij algemene denkbeelden prachtig functioneert of gebruik je het om je eigen emotionele en tot dusverre onderbewuste reacties te onderzoeken? Je laat je verstand dus niet in het minst aan de kant staan. In feite zou je zonder dit verstand het pad niet eens kunnen volgen. Het zou onmogelijk zijn. Iemand zonder verstand zou dat nooit kunnen. Het gaat om de vraag in welke richting dit verstand wordt gebruikt. Je hebt jezelf misschien gedeeltelijk geconditioneerd om dit verstand in een bepaalde richting te gebruiken en je zult nu leren om een andere richting te kiezen. Is dat duidelijk?”

Interpreteren en onderzoeken

VRAAG (6): Een ding is niet duidelijk. U zei nu dat je zou moeten onderzoeken, wat eerder zei U dat je niet moet interpreteren. Zijn die niet enigszins uitwisselbaar? En als dat zo is, bedoelde U te zeggen dat je jezelf zou moeten onderzoeken maar niet voor anderen. Kun je niet de hulp van anderen krijgen of de interpretaties of analyses van anderen of beide?

“Natuurlijk. Goed laat ik dit duidelijk maken. Toen ik zei dat je met interpretaties dient op te passen, bedoelde ik beweringen die te snel een gemoedstoestand of emotionele toestand van woorden voorzien en te klip en klaar een antwoord geven dat het onderbewuste van de andere persoon opsluit. Dat is een ding. Dat is wat ik onder interpretatie versta wanneer je zegt:’ dit is zo of dit is trots of dit is zus en zo’. Je hebt zeker hulp nodig bij het onderzoeken van je emoties. Maar deze hulp zou op een half passieve en half actieve manier dienen te worden gegeven; actief voor zover de helper je reacties uit je trekt en ze aan je voorlegt en je een beetje de weg wijst bij het kijken ernaar omdat hij als een buitenstaander die er niet bij betrokken is, ook niet emotioneel en er los van staat zeker een helderder kijk kan hebben dan jij die erbij betrokken is. Dat is de reden waarom je dit werk niet alleen kunt doen. En dit vermogen om waar te nemen zou op die manier dienen te worden gebruikt.; maar passief in het steeds weer voelen ‘hoeveel de ander bereid is zonder weerstand op dit ogenblik op te nemen. En als de persoon daartoe niet bereid is, wat voor verschil maken een paar weken of maanden? Als de helper het weet is dat mooi. Het geeft hem of haar materiaal om vragen over te stellen totdat de persoon eraan toe is om het zich door hem zelf te laten ontvouwen. De uitleg zou niet als een bewering moeten worden gegeven; het zou steeds door en door moeten gaan, en in het uit de persoon trekken in het steeds dieper gaan zodat verbanden kunnen worden gelegd bij het begrijpen van iemands reactie.”

Is de mate van ontwikkeling meetbaar

VRAAG (7): Is de mate van ontwikkeling meetbaar? Ik hoorde eens iemand tegen iemand anders zeggen: ‘jij bent geestelijk nog niet zover ontwikkeld als wij dat zijn’. Ik hoorde dit...

“Dat is een heel idiote bewering en ook een heel arrogante. En ik mag wel zeggen dat degene die dat werkelijk zegt nog veel te leren heeft. En dit is precies wat bedoeld wordt wanneer wordt gezegd dat beweringen gevaarlijk zijn omdat je niet in de ziel van de ander kunt kijken, zelfs niet als iets heel voor de hand lijkt te liggen. Het is niet dit, dit en het is niet dat. Geestelijke ontwikkeling is iets dat heel ongelijk verloopt: de een is misschien in een bepaald opzicht meer ontwikkeld en een ander misschien meer in een ander opzicht. Oh ja, we kunnen zeggen, je kunt zeker generaliseren, dat iemand met grove moordenaarsinstincten en volledig gebrek aan betrokkenheid bij zijn

medeschepsels, we kunnen zeggen dat jullie meer ontwikkeld zijn dan die mensen. Maar binnen de groep zou niemand zo'n mening moeten ventileren en zou zichzelf vragen moeten stellen als hij voelt dat hij er zo'n mening op na houdt. Ja, je kunt zeggen dat je misschien meer werk hebt verzet en daarom een beetje meer ervaring hebt. Dat is iets anders.”

De beste tijd, de optimale regelmaat en tijdsduur van sessies

VRAAG (8): Ik stel deze vragen omdat ze mij werden gesteld, en ik wil ze uiten omdat ze niet opkwamen. De ene is: wat is raadzaam als beste tijd voor sessies – qua tijd en ook voor iedere sessie en hoe veel keren of hoe dikwijls per maand? Ik heb daarover zoveel uiteenlopende gezichtspunten /meningen gehoord dat ik graag een gezaghebbend antwoord zou willen hebben.

“Beste vriend, in de eerste plaats moet één ding duidelijk zijn, het is geen vraag van wat het beste is maar een vraag van wat mogelijk is. Hoe meer, hoe beter – daarover bestaat geen twijfel. Maar als het een kwestie is van het verwaarlozen van mensen die echt heel graag aan de slag willen, zou ik willen zeggen dat een ritme met langere tussenpozen onder bepaalde, specifieke crisis omstandigheden goed uit kan werken. Ik denk dat er hier enkele vrienden zijn die – niet alleen in dit opzicht maar in vele andere jullie mensen hebben altijd een manier om te zeer overtuigd te zijn van één ding en daarom niet open genoeg voor andere mogelijkheden. Het onderbewuste heeft een heel bijzondere manier om zich aan een ritme aan te passen. En als je open bent en geen vooropgezette ideeën hebt, zul je zien dat dit ritme werkt.” *(Er wordt wel beweerd dat bij langere tussenpozen de kans groter is dat het onderbewuste zich afsluit.)* “Ja, maar dat kan van de ene op de andere dag gebeuren. Daarom is de enige maatstaf waarmee je de voortgang van iemand uiteindelijk kunt beoordelen, hoe echt en waarachtig is zijn wil. Als hij echt wil, zal hij erop toezien dat zijn onderbewuste zich niet afsluit. Hij zal zelf werkzaam zijn.

En dan moet je een ander ding niet vergeten, beste vriend, het verschil tussen dit soort werk en gewone psychoanalyse is, afgezien van veel andere verschillen, het volgende: het merendeel van de mensen die naar een analyticus gaan, zijn echt zieke mensen die op de een of andere manier hun leven niet meer aan kunnen. Dat is bij de

meerderheid van jullie niet het geval. Jullie kunnen of zouden kunnen leven zonder je problemen aan te pakken en op te lossen. Daarom is dit, zoals ik al eerder zei, een manier van leven. Het is geen behandeling die je gedurende een paar jaar krijgt. Het is een manier van leven. En misschien raak je er na een paar jaar werken met een helper zo vertrouwd mee dat je leert om het zelf te doen, deze manier van leven te praktiseren. Mijn voorstel is daarom: er zijn misschien enkele gevallen, enkele uitzonderingen waarbij gedurende een tijd een keer per week mogelijk is maar ik ben er zeker van dat als je open van geest bent, als je geen vooropgezette ideeën hebt, dat je zult zien dat er een ritme kan worden gevonden waarbij het onderbewuste dit ritme bepaalt, met dit ritme begint, en zal werken en huiswerk zal maken en geoefend zal worden om de dagelijkse terugblik en het zelfonderzoek te verzorgen. Een keer per week zou beter zijn maar het is hier een kwestie van wat mogelijk is en niet wat het beste zou zijn.

Wat betreft de lengte van een sessie, dat is iets anders. En als mij wordt gevraagd of eenmaal per week precies een of anderhalf uur de voorkeur zou hebben boven eenmaal in de veertien dagen en dan twee of soms zelfs twee en een half uur als dat productief is, dan zou ik zeker zeggen dat de laatste mogelijkheid de veel belangrijker en productievere is die betere resultaten zal geven. Als je een keer per week precies anderhalf uur hebt en dan de sessie beëindigt wanneer de persoon zich opent, zul je veel minder resultaat boeken dan bij eenmaal in de veertien dagen met een langere sessie waarbij de persoon weet dat hij tijd heeft om zich te openen en wanneer misschien op het eind veel dingen naar buiten komen die tijd nodig hebben om bij te komen. En dit zou evenveel tijd vragen als eenmaal per week, als eenmaal in de veertien dagen. Dit aspect van komen en het zien van de ander en de voorbereiding, deze opwarmtijd is misschien het meest belangrijk. Dat is mijn mening maar jij hebt je vrije wil.”

Met elkaar praten over en vergelijken van ieders ontwikkeling

VRAAG (9): Mag ik dit in een privé sessie aan de orde stellen. De volgende vraag die vaak is opgekomen betreft de discretie met betrekking tot mensen die met elkaar praten, wat bij een analyse streng verboden is, wat betekent dat niemand met iemand anders over zijn eigen analyse zou moeten praten en de ander zou dat natuurlijk ook niet moeten doen.

“Natuurlijk. Dat spreekt vanzelf. Ik hoef het niet.....” (*Het gebeurt niet?*) “Ja, dat is triest maar het zou wel moeten gebeuren. Als het niet gebeurt, is dat niet goed. Je bedoelt te zeggen dat het van beide kanten niet gebeurt?” (*Wat er meestal gebeurt is dat de mensen onderling praten en dan komt de vraag of de helper.. ...*) “Indiscreet is geweest.”

Nee, niet' indiscreet is geweest' maar graag enige informatie wilde hebben, bijvoorbeeld ...[een stem zegt 'sorry, nog een onderbreking. Het einde van de band. Vervolg aan de andere kant] ... of hij zich tegenover een andere helper vrij mag uiten, of dit een kwestie van discreet of indiscreet zijn is.

“Je bedoelt dat de helper over de praat ...” (*met een andere helper omdat hij, laten we zeggen, niet weet hoe hij verder moet. Er is een probleem. Het is hier niet een kwestie van discretie of indiscretie.*) “Oh, ik ... ja, het hangt hier van een heleboel omstandigheden af voor zover het helpers betreft. Als het een vraag is van echt niet weten wat je te doen staat, dan denk ik dat de persoon die het betreft er geen bezwaar tegen zal hebben; het is in zijn eigen belang dat zijn helper met de andere helper overlegt en het geval bespreekt. Dit is van belang voor het werk. Dan is het geen vraag van indiscretie. We zouden alleen van indiscretie mogen spreken als iemand erover praat om erover te praten. Bedoel je dat?”

Nee, ik bedoel veel dingen. Ik bedoelde ook speciaal als twee mensen met elkaar over hun geval praten.

“Ja, dat heeft een nadeel want het is een ding als je je bij het werken in de groep opent en daarvoor is de groep hier. Maar als twee mensen met elkaar praten en om het zo te zeggen hun aantekeningen met elkaar vergelijken, is dat erg schadelijk. En ik zal je vertellen waarom – omdat geen twee mensen hetzelfde proces doormaken met laten we zeggen dezelfde snelheid als je dat woord al kunt gebruiken, en vanuit hetzelfde beginpunt vertrekken zodat je misschien denkt dat hij verder is omdat hij meer dingen heeft herkend terwijl dat helemaal niet het geval is. Iemand anders heeft misschien veel minder herkenningen en toch doet hij het veel beter. Dit is niet het geval. En je ontmoedigt de ander zo misschien als je praat over wat jij hebt bereikt en hebt gevonden en welke beelden. En de ander die misschien zelfs beter werkt dan jij met minder ontwikkelingen wordt dan mogelijk

ontmoedigd, en het vermindert zijn vertrouwen in zijn helper misschien wel die even goed werk doet of misschien zelfs wel beter dan de andere. Het is daarom schadelijk om op deze manier te vergelijken of iets van dien aard. Je dient je te realiseren dat geen twee zielen hetzelfde zijn en hen niet met een maatstok de maat genomen kan worden aan de hand van de beelden waaraan wordt gewerkt. De benadering is bij iedere ziel geheel verschillend zelfs al heb je veel of alle eigenschappen van de wereld in een of andere mate gemeenschappelijk, maar de samenstelling is verschillend.”

Is deze werkwijze de enige of zijn er meer? Wat kan het geloof betekenen?

VRAAG (10): Dan is er nog iets anders wat regelmatig opkwam en wat ik ook naar voren wil brengen, niet als een vraag van mij maar als een vraag die mij werd gesteld, en ik ben er niet helemaal zeker van of ik wel het goede antwoord heb gegeven. En dat is wat U net in het begin noemde: dat deze waarheid zoals die wordt gegeven zo ongeveer de juiste manier van werken is. Mij werd die vraag gesteld en ik aarzelde een beetje om hem te beantwoorden omdat ik ook andere stelsels ken. Ik kan niet zeggen dat ze beter of slechter zijn. Wat voor uitleg zou U geven?

“Ik zou niet willen zeggen dat dit de enig juiste manier van werken is; dat is een misverstand. Er zijn misschien andere werkwijzen en er zijn andere werkwijzen die ook heel goede resultaten geven. Maar wat ik bedoelde te zeggen is dat er geen geestelijke groei en ontwikkeling is als je niet naar de diepere lagen van je eigen emoties gaat en ze begrijpt. Dat is wat ik zei. En als iemand anders een andere werkwijze heeft om dit te bereiken, dan is dat mooi. Maar dat is de enige basis voor een echte ontwikkeling en helaas beseffen mensen dit nog onvoldoende. In jullie wereld groeit dit begrip de laatste tijd maar het is niet genoeg. Er zijn nog steeds teveel mensen die geloven dat je door concepten en ideeën te verzamelen en door met je wil je gedachten en emoties te dwingen, herboren kunt worden. Dat is niet zo, niet in de uiteindelijke en werkelijke zin.” *(Maar sommigen zeggen dat je dat kunt doen door het geloof.)* “Maar als je het geloof niet hebt, dan gaat het niet. Dat is een loze bewering die niets betekent – dat betekent helemaal niets.” *(Maar als hij het geloof heeft.....)* “Wie heeft het geloof in die mate dat hij al zijn problemen kan oplossen? Niemand die

leeft. En sommigen hebben het misschien bewust; dat betekent niet dat het onbewuste zo krachtig is. Sommigen hebben het misschien wel op bepaalde terreinen en niet op andere. Het is een bewering die – het spijt het te moeten zeggen – absoluut niets betekent.” (*Maar geloof betekent niet....n.v.*) “Nee, dat betekent het niet. Het betekent dat de mensen die zeggen dat je je door geloof kunt ontwikkelen..., ik zei dat betekent niets omdat je geloof wankelt, het je aan geloof ontbreekt. En door dit werk te doen zal je geloof zich op een reële en gezonde manier ontwikkelen. Als je om te beginnen geen geloof hebt, kun je toch dit pad gaan volgen. Door te zeggen: ‘ik heb het geloof’ en te proberen jezelf het geloof op te leggen, dat zal je het geloof niet geven. Het is dan veel beter om het feit onder ogen te zien dat je het geloof niet hebt of in welk opzicht het je aan geloof ontbreekt en vandaar verder te gaan.”

Het overleggen van een helper met andere helpers

VRAAG(11): [Nauwelijks verstaanbare vraag] Er lijkt wel een antwoord te bestaan de helpers en een die kon spreken. Ik weet niet of ik ze iets uitlegde. Bijvoorbeeld als A naar helper B zou gaan en B was niet in staat om te begrijpen wat zijn problemen precies waren, was dan het voorstel dat B voor dat probleem naar een andere helper zou gaan of dat A met zijn probleem naar een andere helper zou gaan?

“Nee, de helper, de helper.” (*Zouden de helpers bij elkaar moeten komen?*) “Ja, twee of misschien meer.” (*Maar met de toestemming van degene die het probleem heeft?*) “Ja, ja” (*Niet zonder die toestemming?*) “Nee, nee.” (*Ziet u er enig bezwaar in dat twee personen zonder enige wens om te vergelijken of hun ontwikkeling met elkaar bespreken?*) “Ja, je kunt zeker je ontwikkeling bespreken. Ik bedoel, dat doe je in deze groep sowieso, maar niet in de zin van” (*Natuurlijk*) “Ja.”

Voor en tegen van het veranderen van de groepssamenstelling

VRAAG (12): Zouden ze noodzakelijk in een betrekkelijke stabiliteit moeten verkeren voor wat betreft de samenstelling van de groep als zodanig of is het mogelijk dat een situatie ergens daartussenin net zo goed zou kunnen? [De Gids

en vragensteller praten nu door elkaar heen waardoor het relaas onhelder wordt.]

“Ja, dat zei ik ...” (....dit eenmaal, eenmaal maar voortdurend...) “Nee, voortdurend, nee. nee, dat zou erg nadelig zijn want je ontwikkelt een zekere geestelijke gebondenheid ... een band, geen gebondenheid, er ontstaat een bepaalde sfeer en als die steeds weer verandert en er komen nieuwe stromen, dat zou niet productief zijn.” (Maar het zou ook als voordeel hebben dat je je verruimt.) “Nee, dat zou het in deze zin niet hebben.” (Nee?) “Nee.”

*Hoe intiem zou deze groepsrelatie dan dienen te zijn?
Belemmert of doorkruist of herhaalt het op een of andere
manier het persoonlijke werk aan beelden niet?*

“Hoe zou dat kunnen, mijn beste? Hoe zou het dat werk op welke voorstellen dat je bij je werk aan beelden bespreekt waarom je dit gevoel hebt. Integendeel! Als emoties naar boven komen – en ik zei dat in het begin al, als je daar weer naar luistert, daar heel goed naar luistert – zul je begrijpen dat het onmogelijk is, omdat naarmate er meer emoties naar boven komen, je meer materiaal voor je werk met beelden aandraagt. Je lijdt nog steeds onder de misvatting dat onplezierige emoties schadelijk zijn. Besef je niet dat jullie allemaal je emoties onderdrukken ...of dat velen van jullie zo van huis uit gewend zijn om je onplezierige emoties te onderdrukken, eraan te ontsnappen, ze te ontwijken. En daarom zullen diegenen van jullie die daaraan gewend zijn geen voortgang bij het werken aan beelden maken.

Welnu, als je emoties hebt die onplezierig zijn zodat je voelt dat er een tegenstrijdig belang is, dat is een emotie die je kunt opbrengen om te onderzoeken. Misschien is het iets om mee te beginnen, om werkelijk met de ziel in contact te komen. Dus geen enkele emotie die naar boven komt, vormt een hindernis. Hoe zou dat ook kunnen? Zie je, het is hier geen kwestie van leren door een bewijs of een wet of een concept aan de ene kant en dan leren vanaf een andere kant, en dat het ene niet met het andere overeenstemt. Dit is geen kwestie van dat je verward bent over wat je leert. Je eigen emotie komt naar buiten en daarin kan geen tegenstrijdig belang zijn. En als je een probleem hebt met dat te begrijpen is dat iets om in je persoonlijke werk op te nemen.”

Zou U de groepen aanraden om te blijven zoals ze waren?

“Ja, dat zou ik jullie aanraden tenzij iemand een speciale wens om te veranderen heeft; dat zouden jullie dan met elkaar kunnen bespreken zonder bang te zijn dat je iemand beledigt en dat zou dan bij zo'n gelegenheid kunnen worden geregeld. Kijk hoe dat kan worden gerealiseerd. Als er zo'n wens bestaat zou je hem moeten uiten. Maar anders, als niemand bezwaren heeft, zouden jullie kunnen blijven zoals jullie waren.

En nu vrienden, laat mij jullie heel speciale zegeningen geven, in het bijzonder aan ieder van jullie, aan allen die deze weg gaan. Ontvang kracht, liefde, hulp en leiding, ieder van jullie, zowel voor jullie individuele ontwikkeling en groei als voor een succesvolle en gelukkige samenwerking van jullie samen.

Wees gezegend, jullie allemaal in de naam van de meest heilige.
Wees in vrede, wees in God.”

Naschrift van de Amerikaanse redactie:

De datum moet vallen na maart 1960 omdat in een antwoord aan lezing 60 'De afgrond van illusie; vrijheid en eigen verantwoordelijkheid' (4 maart 1960) wordt gerefereerd. Het klinkt ook alsof de ramen open zijn omdat het verkeerslawaaai luider dan normaal is, dus is het waarschijnlijk mei of juni 1960. De ramen zouden dan open zijn.

(De datering van deze lezing is onzeker. Op grond van vermeldingen in de lezing zelf zoals:

- dat nu minder tijd aan zakelijke dingen besteed zal hoeven te wordenmaar dat dat de eerste twee jaren natuurlijk anders was (pagina's 6 en 7)
- dat er sprake is van drie groepen en niet slechts van een groep (pagina 7)
- dat dit een bijeenkomst in het nieuwe werkseizoen is (pagina 12)
- dat de ramen open zijn en het verkeerslawaaai erger is dan normaal (pagina 24)

concluderen we dat de zakelijke dingen slaan op het werk voor het centrum in Phoenicia (NY) dat in 1972 werd aangekocht, dat de eerste twee jaren de periode van medio 1972 tot medio 1974 betroffen, dat deze bijeenkomst in september in New York werd gehouden en dat de meest waarschijnlijke datering derhalve september 1974 is.) (Noot redactie)

*Deze lezing werd gegeven via Eva Pierrakos in 1974? .
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.)
onder de titel: 'Questions and Answers'.
Laatste herziening van de Nederlandse vertaling in 2014.
© Stichting Padwerk Nederland, uitgave 2015.*

